A°. 1838.

SURINAAMSCHE COURANT.

N°. 89.

MAANDAG, DEN 5den NOVEMBER.

PARAMARIBO.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO, *den 3 November* 1838.

Namens den Gouverneur Generaal *ad-interim* der Nederlandsche West-Indische Bezittingen, wordt bij deze bekend gemaakt, dat de *Zetting van het BROOD* bepaald is, als volgt:

Dat een BROOD van *acht* Centen, moet wegen 7 Oncen en 1 Lood; — en

Dat van *vier* Centen, 3 Oncen en 1½ Lood.

Wordende alzoo alle Broodbakkers gelast, zich daarna te gedragen.

De Gouvernements Secretaris,
G. S. DE VEER.

Advertentien.

(39000) De ondergeteekende, biedt aan, tegen den *gewonen Interest* en *goede voldoende zekerheid*, te beleggen, eene som van *VIJF DUIZEND GULDEN*, aankomende diverse Minderjarigen.

Paramaribo, den 2 November 1838.

De *fungerende* Weesmeester,
J. O. N. ENGELBRECHT.

(38867) Op autorisatie van het Collegie van Commissarissen voor het Departement der *Onbeheerde Boedels*, zal de *fungerende* CURATOR, bij *inschrijving* verkoopen:

VIER BALEN *HEELE KOFFIJ*, van de Plantaadje *Tyrol;* aankomende den Boedel M. E. ROTHE Wed. JOHN EVANS.

Zullende de inschrijving-billetten worden aangenomen tot *HEDEN*, des voormiddags ten 9 ure.

De Kooper zal voor elke ledige Baal *f* 1,00 moeten betalen.

Paramaribo, den 5 November 1838.

De *fungerende* Secretaris,
F. C. COBLIJN.

(38868) Op aanstaande Dingsdag den 6den dezer, des voormiddags ten 9 ure, zal de *fungerende* CURATOR van het Departement der *Onbeheerde Boedels*, bij- en door den Vendumeester A. SALOMONS, op Vendu, doen verkoopen:

(29) NEGEN EN TWINTIG stuks *VARKENS*, eenig *PLUIMVEE* en een vier-riems *TENT-CORJAAL*, liggende voor het Huis van den Heer J. H. IM THURN; voor rekening van den Boedel A. P. S. BARBE.

Paramaribo, den 3 November 1838.

M. N. ARLAUD,
2de Commies.

(38866) De *fungerende* CURATOR bij het Departement der *Onbeheerde Boedels*, zal op Vrijdag, den 9den dezer, des namiddags ten *vier* ure, in het locaal van het Departement, door den Vendumeester A. SALOMONS, doen verkoopen, de volgende VASTE EFFECTEN, als:

De *HUIZEN*, La. D. No. 178a. tot c., met het *ERF*, aan de *Zwartenhovenbrugstraat;* aankomende den Boedel NANOE van GODEFROY.

Het *HUIS* en *ERF*, La. E. No. 321, aan de *Hoogestraat;* aankomende den Boedel MOZES van LOUISZOON.

Het *HUIS* en *ERF*, La. F. No. 98, aan de *Pontewerfstraat;* aankomende den Boedel PRINCES van JOHANNA van NOOITGEDACHT.

De helft in het *HUIS* en *ERF*, La. A. No. 84, aan de *tweede Dwarsstraat (Combé);* aankomende den Boedel FLORA van FERDINAND van BROUWER.

Mede de *INBOEDELS* van Mejuffrouw MARIA M. J. HARTELS en van den Heer AUGUST P. S. BARBE, bestaande in: *VROUWEN SIERADEN, LIJFKLEEDEREN* en andere *GOEDEREN.*

Liggende de koop-conditien der opgemelde Huizen en Erven, aan het Departement ter *visie*, voor elk een.

Paramaribo, den 2 November 1838.

M. N. ARLAUD,
2de Commies.

(38886) In de nacht van den 29 Octoter, omstreeks 11 ure, heeft het den Almagtigen God behaagd, tot zich te nemen, onzen hartelijk en zeer geliefden Echtgenoot en Vader, JOHANNIS DAVID VALLENTIJN.

Strekkende deze tot algemeene kennisgeving aan Vrienden en Bekenden, met verzoek om Brieven van Rouwbeklag verschoond te blijven.

Paramaribo, den 4 November 1838.

J. C. VALLENTIJN,
geb. LUNEVILLE.
D. L. VALLENTIJN.
H. F. VALLENTIJN.

(38885) De ondergeteekende, als *Likwidateur* der geëxisteerd hebbende FIRMA van GEBROEDERS CORDUA, verzoekt ten *laatsten male* de Debiteuren derzelve, om het verschuldigde te komen betalen, daar hij anders genoodzaakt zal zijn, de Rekening der nalatigen ter *vervolging* over te geven, en dat wel binnen *veertien* dagen.

TH. CORDUA.

☞ Dezelve heeft in *voorraad* en met de laatst gearriveerde Schepen ontvangen:

Een assortiment *Hollandsche* SPIEGELS, *naar de laatste smaak;* blaauwe TAFELSERVIEZEN, voor 6 en 12 Personen, fijne *Fransche* THEE-SERVIEZEN, opregte EAU DE COLOGNE, SELTERWATER in heele en halve kruiken, PATENT OLIE, BROODSUIKER, *Curaçaosche* ZOUT en SIGAREN, Patent WORST, *Hamburger* ROOKVLEESCH, Jongens HOEDEN en PETTEN, alle soorten DRANKEN en PROVISIEN, enz.

(39989) De ondergeteekende, roept op bij deze, al degenen, die iets van hem te vorderen hebben, hunne rekeningen in *blanco* in te zenden, binnen den tijd van *veertien* dagen, ten huize van Mejufvrouw C. DUTRY; — en verzoekt tevens het geëerd Publiek, om, hoe ook genaamd, *niets* op zijnen naam te leveren, dan aan hem zelfs in persoon.

Paramaribo, den 30 October 1838.

JOHN ELDER.

(*Vervolg en Slot van No. 88*).

Daartoe werd de boerderij uitgekozen, welke door eenen ouden bedienden met zijne vrouw bewoond werd. In den kelder werd, voor eene tafel, een stoel geplaatst, met snel in elkander staande blindmiddelen voorzien. Hier zonde men R*, in schijn van vriendschap derwaarts gelokt, onder bedreiging van oogenblikkelijken dood, dwingen, veertig vooraf gereed gemaakte *billets*, elk van 10,000 franken, te onderteekenen. Het bleek naderhand ten processe, dat de dochter, die zich meermalen daarheen begaf, den kelder door de dikte van het metselwerk derwijze had doen inrigten, dat geen schot buiten denzelven hoorbaar was. Ook had zij zich daar in het laden en afvuren van pistolen geoefend.

Het oogmerk van jufvrouw JULIEN was echter niet het feit te laten volvoeren, maar om zich, door eene aangifte van zulk belang, bij de Policie in de vorige gunst te herstellen. Een der voornaamste beambten der prefektuur werd dus door haar *au courant* gehouden van den voortgang der onderneming.

Alles in gereedheid zijnde, verzocht de moeder, onder voorwendsel van in eene raad van belang het gevoelen van haren gewonen raadsman te willen vernemen, R* op een *déjeuner* te haren huize. Het uitnoodigingsbriefje was allervriendelijkst: *désignez six plats de votre choix; si non, permettez qu'on vous offre ce que Paris a de plus exquis.*

R* verscheen; er werd een dag bepaald, om den toestand der boerderij te bezigtigen.

Intusschen ware het geheele ontwerp bijna verijdeld geweest. Jufvrouw JULIEN, zich niet vergenoegende met de gehoopte belooning van de zijde der Policie, wilde ook van R* eene erkentenis verwerven, en ging hem van het hem te wachten staande waarschuwen. Maar deze vond het gevaarlijk zich daaraan bloot te stellen, en verkoos zich van het afgesprokene reisje te verschoonen. Eindelijk door de toespraak van den gedachten ambtenaar bemoedigd, en verzekerd, dat er maat-

regelen genomen waren, om hem te beschermen, liet hij zich overreden.

De *fiacre*, waarin de moeder en dochter, benevens R*, gezeten waren, werd bij het uitrijden van de *barrière* aangehouden.

De ter onderteekening voorbereide *billets* werden bij de dochter gevonden. De toestand van den kelder, vooral de daarin geplaatste stoel en tafel, en een daar gevonden koppel pistolen, lieten weinige waarschijnlijkheid voor eenige ontkentenis over.

Ook bepaalde de dochter zich, bij het, door haar zelve uitgesproken, verdedigingspleit, enkel tot de verontschuldiging van hare moeder; zij zelve was, zoo als zij zeide, de éénige schuldige; hare moeder had den geheelen omvang van haar plan niet gekend, en was ook tot hare geringe medewerking daartoe zelfs alleen door haar verleid geworden. Stellig verklaarde zij evenwel, dat zij niet wezenlijk het oogmerk gehad had om R* van het leven te berooven. Zij schilderde met hartstogtelijke welsprekendheid R*'s doemenswaardige snoodheid, en zij vond zich hierin door het publiek ministerie zelf ondersteund, dat uit het voorhanden geval gelegenheid had genomen, om een tafereel van het verval der zeden op te hangen, waarin R* zonder genade aan de algemeene verachting, werd prijs gegeven. Niet minder werd daarbij de aanleg van juffrouw JULIEN, als het denkbeeld van eene *duivelin in menschelijke gedaante* verwezenlijkende, ten toon gesteld.

Gunstig voor haar scheen het, dat de in den kelder gevondene pistolen — *ongeladen* waren. Daartegen woog de omstandigheid, dat zij meermalen met dezelve had *geschoten*, om zich te verzekeren, dat het schot buiten den kelder niet hoorbaar was. Aan den anderen kant wederom was er geen redelijk oogmerk te onderstellen, om zich meester te maken van schuldbekentenissen tot eene zoo aanmerkelijke som, veertig in getal, alle van dezelfde waarde en dagteekening, overeenkomende met het tijdstip waarop de onderteekenaar zoude zijn verdwenen, en die dus, bij vertooning, niet alleen bij de erfgenamen onwilligheid tot betaling, maar zelfs een allerhevigst vermoeden van misdaad moest doen wachten.

Daarop werd ook, in de regtsgeleerde verdediging der beschuldiging, bijzonder aangedrukt en beweerd, dat, al hadde er eene bedoeling op het *leven* van R* plaats gehad, deze bedoeling zonder *begin van uitvoering* was gebleven. De Policie, zeide de verdediger, kan kennis dragen van eenen, door roovers afgesproken, met huisbraak en inklimming bewerkstelligen, diefstal; zij ziet de booswichten met de noodige gereedschappen, ladder, enz. op het beteekende huis toegaan; maar niets bewijst nog, dat het voornemen zal uitgevoerd worden; eerst wanneer de ladder aan den muur geplaatst is: *wanneer de roover den voet op dezelve gezet heeft*, is er een begin daarvan; en eerst dan is het haar pligt hem te vatten en voor het regt te vervolgen. In het onderhavige geval, nu, moesten er nog meer uren verloopen, eer er tot eenige feitelijkheid tegen den persoon van R* zoude worden overgegaan; hoe mogelijk ware het niet, dat men, vooral op het nuttelooze en zelfs gevaarlijke van zijnen dood voor het invorderen der schuldbekentenissen nadenkende, van het geheele ontwerp had afgezien, enz.

Het publiek ministerie, daartegen, beschouwde het *begin van uitvoering*, als kennelijk door den toestel in den kelder, door het voorbereiden der *billets*, en door het *ingaan in den fiacre* met R*. Het *beletsel* der uitvoering vond het in de plaats gehad hebbende arrestatie, welke het echter oordeelde, wel tot op de plaats zelve te hebben kunnen uitgesteld blijven. De moeder werd ter dood, de dochter tot twintigjarige opsluiting veroordeeld.

Cigarromanie in de Havanna.

De Tabak behoort in de Havanna tot de allernoodwendigste dingen, en men zou liever honger dan gebrek van tabak lijden. Hij is een der hoofdproducten des eilands en was aan hetzelfde monopolie als in Spanje onderworpen. Daarover beklaagden de inwoners van de Havanna zich ook zeer; de dagbladen en *brochures*, die ten tijde der drukpersvrijheid op het eiland uitkwamen, herhaalden aanhoudend het gemor des Publieks. Eindelijk hebben de eilanders op Cuba verlof gekregen, om tegen eene belasting van dertig piasters voor een' *Tabaquero* en zes piasters voor duizend cigaren, die uitgevoerd moeten worden, zoo veel te bouwen, te fabriceren en te rooken als zij kunnen. Van dit verlof maken zij nu ook het beste gebruik. De tabaksconsumptie is aldaar verbazend sterk. Priesters, Monniken, Nonnen, schoone vrouwen, kleine jongens en meisjes, zwarten en blanken, alles rookt. Men rookt in de straten, op het bal, in de kloosters, in de sakristie. Menige aanzienlijke dame rookt zoo veel als een *huzaar*, zeker met meer bevalligheid, want waarin toont eene vrouw geene bevalligheid! Te Côte-ferme is deze drift voor de tabak nog veel sterker. Te Merida, in Juratan, is de schouwburg niet gedekt, en alle aanschouwers rooken; even zoo in de meeste schouwburgen op Côte-ferme. Het zou waarschijnlijk voor onwelvoegelijk gehouden worden, wanneer zich aldaar iemand zonder cigaar in den mond vertoonde. De Negers, die hunne meesteressen niets anders aan te bieden hebben, geven haar cigaren ten geschenk. Bewijst een Neger iemand, wien hij niet behoort, een' kleinen dienst, dan bekomt hij een' cigaar daar voor. Eene Negerin gaat niet uit zonder een' cigaar in den mond, of achter het oor, of somwijlen in het haar te dragen. De zucht voor den tabak brengt alle standen tot elkander, gelijk anders slechts de teederste genegenheid des harten. Met een' cigaar in de hand kan men den eersten den besten rooker op de straat staande houden, men zegt *candela*, en al ware het een Spaansche Grande van de eerste klasse: hij neemt zijn' cigaar uit den mond en reikt hem over; men steekt den zijnen aan, en tot dank is een vlugtige groet genoeg. Gelijk een waaijer helpt ook een cigaar in de hand eener schoone de taal der oogen. En wanneer een Dichter in de Havanna iemand een gedicht, eene elegie, eene indylle te lezen geeft, en de tabak geene rol daarin speelt, wanneer van zijn' rook, zijn geur, zijne kleur geen beeld ontleend is, dan kan men stout zeggen dat het stuk niets deugt, en noch natuurlijk, noch waar is.

Muzikale Visschen.

Toen wij, verhaalt de Noord-Amerikaansche reiziger JOHN WHITE, den Don-nai naar Saigon opvoeren, werd ons oor eensklaps door eene aangename menigvuldigheid van toonen begroet. De grondtoon geleek den diepen bas des orgels, en werd geakkompagneerd door een hol keelgeluid, zwaarmoedige kloktoonen en den klank eener groote mondharmonica. Dit concert verwekte in de zenuwen eene trillende aandoening, en zelfs aan het schip, naar het ons voorkwam, eene sidderende beweging. Ons aller opmerkzaamheid was op het hoogste gespannen, en ieder had zijne bijzondere vermoedens. Begeerig om de oorzaak dezer zonderlinge muzijk te ontdekken, begaf ik mij in de kajuit. Ook hier vernam ik dit geluid, en overtuigde mij nu weldra dat hetzelve uit den bodem des schips voortkwam, en zich dan tot een vol en onafgebroken concert versterkte. De gewaarwordingen, die hetzelve mij thans veroorzaakte, geleken die, welke de electrieke aal of krampvisch te weeg brengt. Maar of deze gewaarwordingen door de trilling der klanken of door werkelijk schudden van den scheepsbodem bewerkt werden, kon ik niet ontdekken. Binnen weinig minuten verspreidden de klanken, die aan het achtergedeelte des schips begonnen waren, zich over de geheele lengte van het ruim. Eindelijk hielp onze tolk ons uit den droom; hij zeide dat onze verwondering veroorzaakt werd door visschen, van eene platte ovale gedaante, gelijk onze botten. Door middel van eene bijzondere bewerktuiging van den bek, hechten zij zich aan andere voorwerpen, en dan volgt de muzijk. Maar of nu het geluid, dat wij vernamen, door bijzondere organen of door een krampachtig sidderen des ligchaams werd voortgebragt, kon hij ons niet zeggen. Naar mate wij verder zeilden verminderde het getal onzer muzikale geleiders, wier verblijfplaatsen de zandbanken zijn, en toen wij nog eene mijl afgelegd hadden, hoorden wij niets meer van hen.

Een man werd daagliijks door zijn vrouw
Gedreigd, dat voor zijn oog zij zich verdrinken zou.
Hij bang, niet om haar zelv', maar om haar goed te derven,
Dat, kwam zij kinderloos te sterven,
Haar maagschap weêr van haar moest erven,
Vroeg angstig aan een' vriend om raad,
Wat best te doen in dezen staat.
Wel, antwoordt deze, en 't was heel schrander,
Wel sluit haar vast in een' scapander,
Springt zij dan in de gracht, hebt geen het minst verdriet,
Zij drijft, hetzij ze wil of niet.

Spreuken.

Het is veel ligter eenen berg met de punt van eene naald te ontwortelen, dan den *hoogmoed* uit het hart van den mensch te verdrijven. Beroem u niet, vrij van hoogmoed te zijn, want hoogmoed is verborgen in het binnenste van het hart, en onmerkbaarder voor het oog, dan de loop der mier over eenen zwarten steen in eenen donkeren nacht.

Laat u niet, gelijk de dwazen, door de bekoorlijkheid van den rijkdom misleiden; rijkdom gelijkt naar de wolken, die boven ons hoofd zweven. En al zouden deze wolken ook kostbare steenen regenen, zij verdienen echter niet de begeerten van een edeldenkend mensch tot zich te trekken.

Publieke Veilingen.

Ten huize van den Vendumeester A. SALOMONS.

Donderdag, den 1 November 1838.

De GROND en GEBOUWEN der Plantaadje *LELIENDAAL*, benevens 10 koppen SLAVEN en daaraan behoorende Grond *LA SANGSUE*. — *f* 19,900. — J. LEACH.

Scheepstijdingen.

BINNENGEKOMEN.

Den 3 dezer, het Schip *Heppens*, Kapt. G. D. Swart, van Amsterdam, laatst van Madeira, hebbende 56 dagen reis; Passagiers; de Heer Johann Anton Reelfs en Echtgenoote.

UITGEKLAARD.

Den 2den dezer, de Nederl. Sloep *Jeannette*, Kapt. A. Charrurier, naar Berbice.

Gedrukt bij de Erven J. BRINK.